

2016-05-01

Skogsskötselplan

Torpa Skog

Mälarö Timber AB
Brändholvägen 15
79296 Våmhus

1. Bakgrund

Mälarö Timber AB är specialiserade på skogsskötsel i tätorsnära områden och områden med höga sociala och estetiska värden. Personalen är utbildad och har all nödvändig kompetens för trädfällning och skogsavverkning. Samtliga medarbetare har drygt 20 års erfarenhet av skogsavverkning och naturvård. Efter att vi blivit kontaktade av Bill Lundgren i Torpa Skogs styrelse, så har vi tillsammans med honom och Jan-Olov Wall gjort en rundvandring i föreningens skogsmark och diskuterat skogliga åtgärder utifrån ett skogligt, socialt, estetiskt och ekonomiskt perspektiv. Detta har sedan via våra egna fältstudier resulterat i en skoglig åtgärdsplan för samtliga skogsområden i föreningens ägo.

2. Begrepp och definitioner

I detta PM används en del skogliga termer som ibland kan vara svåra att förstå för den som inte är insatt i skogsbrukets "språk". Vi sammanfattar därför några begrepp med förklaringar nedan.

- **Gallring:** med detta menas avverkning av vissa träd i ett skogsbestånd. Gallring görs för att övriga kvarvarande trädstammar ska kunna utvecklas på ett bra sätt.
- **Slutavverkning:** Avverkning av ett större antal träd i ett skogsområde där virkesuttaget är högre än vid gallring men det innebär inte att kalhyggen skapas.
- **Biotopskydd:** Skogsområde som är skyddat för avverkning av staten. Ofta finns höga naturvärden i sådana områden
- **M3fub:** Volymmått för bestämning av hur stor virkesvolym ett träd/bestånd innehåller
- **Skördare:** Skogsavverkningsmaskin som fäller, kapar och kvistar träd och lägger virke och ris i högar
- **Skotare:** Skogsmaskin för uttransport av virke och ris från skogen till upplag vid bilväg
- **Biobränsle:** ris, grenar och toppar från avvercade träd som flisas och körs in till värmeverk för vidare hantering/förbränning
- **Impediment:** skogsmark där skogen inte är avverkningsbar. Exempel på impediment är berghällar och myrmark.

3. Sammanfattning

Torpas skogsområden är av olika karaktär där vissa områden inte har behov av skogliga åtgärder, medan andra områden är i stort behov av åtgärder för att främja skogens utveckling. Via gallring får föreningen ljusare, mer öppen skogsmark som främjar utvecklingen av markskiktet, mer bär och blommor. Även fågellivet gynnas kraftigt då många fågelarter vill ha öppna solbelysta skogsområden för sin etablering.

I samband med att skogliga åtgärder utförs i de allmänna skogsområdena så erbjuds också föreningens medlemmar trädfällning på egen tomt utan kostnad, där Mälarö tar virket som betalning för arbetet.

Det ekonomiska utfallet för föreningen uppgår till ett garanterat netto av ca 200 000 kr exkl moms som betalas ut efter att virket och riset transporterats till sågverk, massaindustri och värmeverk för vidareförädling

4. Åtgärdsplan allmänna ytor

Nedan beskrivs de olika allmänna skogsområdena utifrån nuläge, föreslagen åtgärd och målbild efter utförd åtgärd. Karta med de olika skogsområdena finns i **Bilaga 1**. De orangemarkerade områdena på kartan är vägområden.

a. Hårsfjärdeskogen

Nuläge: Hårsfjärdeskogen består av blandskog av tall med stora inslag av gran och viss del löv.

Föreslagen åtgärd: gallring där merparten av granarna tas bort då de är rötskadade. Tall och löv gallras.

Målbild efter åtgärd: Gles, fin tallskog med inslag av björk. Utsikt mot vattnet

b. Viktoriaskogen

Nuläge: Viktoriaskogen består av blandskog av tall och gran med stora inslag av asp och björk. 1,3 ha är skyddad skog via att Skogssstyrelsen gjort en nyckelbiotop i detta område.

Föreslagen åtgärd: Nyckelbiotopen lämna utan åtgärd. Övriga ytor gallras där klenare träd tas bort för att främja utvecklingen av kvarvarande bestånd

Målbild efter åtgärd: Öppnare skog med större ljusinsläpp än innan åtgärd

c. Djupdahlsskogen

Nuläge: Djupdahlsskogen är ett område med varierande utseende. Barrskog som blandas med lövdominerade områden.

Föreslagen åtgärd: Gallring i hela området, med fokus på att ta bort mycket av granarna som börjar bli gamla och rötangripna. Fokus på att spara tall och löv

Målbild efter åtgärd: Öppnare skog med större ljusinsläpp än innan åtgärd

d. Urvägsberget

Nuläge: Stora delar av Urvägsberget består av impediment, och avverkning kan bara göras i slänten närmast Hyttavägen. Skogen i slänten består av gammal grov granskog med inslag av tall och enstaka lövträd.

Föreslagen åtgärd: Hård gallring där många grova granar tas bort då de är rötskadade och utgör en fara för Hyttavägen och bilparkeringen i slänten.

Målbild: Ljus öppen skog som består i huvudsak av tall och björk med inslag av mindre granar.

e. Spetsen

Nuläge: Inte aktuellt med några skogliga åtgärder i området

f. Grangränsskogen

Nuläge: Skogsområde med både grövre skog och lite klenare gallringsskog. Dominerat av gran med lövinslag i fuktigare partier.

Föreslagen åtgärd: Gallring av hela beståndet för att yngre granar ska kunna utvecklas. Större granar tas bort om det istället finns tall eller löv som kan sparas istället. I de fuktiga partierna gallras barrskogen bort till förmån för lövträd

Målbild: Ljus , öppen granskog med inslag av lövgrupper och enstaka stora tallar och aspar

g. Sånöberget

Nuläge: Större delen av Sånöberget utgörs av impediment. I norra änden finns en del gran som börjar bli gamla och rötskadade. Visst inslag av löv finns i norra änden.

Föreslagen åtgärd: Avverkning av gran i norra änden, där löv sparas

Målbild: Öppen skog bestående i huvudsak av björk, asp och tall

h. Kärret

Nuläge: Inga skogliga åtgärder i detta område

i. **Mossen**

Nuläge: fuktig mark som är dominerad av tall med mindre inslag av björk.

Föreslagen åtgärd: gallring i beståndet där tall sparas i första hand

Målbild: öppen fin tallskog som kan gallras igen om ca 10 år.

j. **Alkälsberget Östra**

Nuläge: Större delen av området utgörs av impediment. I slänterna finns barrskog med inslag av i första hand björk och asp

Föreslagen åtgärd: gallring i slänterna där gran tas bort i första hand

Målbild: ljus, öppen tallskog med inslag av löv

k. **Alkällsskogen**

Nuläge: Älkällsskogen består av blandskog med gamla, mycket grova granar och tallar med inslag av björk, asp och sälg

Föreslagen åtgärd: Gallring där merparten av alla gamla grova granar tas bort. Tall, och lövträd sparas tillsammans med klenare granar.

Målbild: Öppen skog med stort ljusinsläpp bestående av tall. Löv och mindre gran

l. **Alkälsberget Västra**

Nuläge: Större delen av området utgörs av impediment. I slänterna finns barrskog med inslag av i första hand björk och asp

Föreslagen åtgärd: gallring i slänterna där gran tas bort i första hand

Målbild: ljus, öppen tallskog med inslag av löv

m. **Notvarpsvägen**

Nuläge: långsmalt område med klenare, igenväxt skog, där löv dominerar

Föreslagen åtgärd: gallring av området

Målbild: Ljus öppen lövskog med stort ljusinsläpp

n. Torpasjön Norra

Nuläge: Slänt mer mot badplats med grov tall och granskog med inslag av löv

Föreslagen åtgärd: Gallring där gran tas bort i första hand, och tall sparas. Dåliga träd nära Hyttavägen huggs bort

Målbild: Öppen, ljus tallskog med stort ljusinsläpp och utsikt mot vattnet

o. Torpasjön Södra

Nuläge: igenväxt lövskog mellan Torpavägen och Torpträsk.

Föreslagen åtgärd: gallring av området mellan väg och vatten

Målbild: Öppen , fin lövskog med utsikt mot vattnet

p. Torpängen

Nuläge: Litet område med löv och tallskog.

Föreslagen åtgärd: gallring av tall och löv

Målbild: gallrad, fin tall och lövskog med större ljusinsläpp

q. Torpavägen

Nuläge: Tät, ogallrad skog med tall, gran och löv

Föreslagen åtgärd: gallring av området, där gran tas bort och tall och löv sparas

Målbild: öppen, ljus skog bestående av tall och löv

r. Skogsstigen

Nuläge: Varierad skog med delvis stora granar och tallar samt ett fuktigt område med björk och al.

Föreslagen åtgärd: Gran gallras bort, och tall sparas. I det fuktiga området gallras lövet.

Målbild. Öppen och ljus tall och lövskog

5. Åtgärdsplan vägar

I samband med att avverkning utförs på allmänna ytor så avverkas också träd efter Torpas vägsystem som står nära väg och för att underlätta skötseln av vägarna, underlätta upptorkning samt minska risken för att träd faller över vägarna i området. Generellt föreslår vi följande insats:

- Efter vägarna i området huggs alla träd bort som står närmare väggkant/dikeskant än 2 meter.
- Området mellan 2m fram till privata fastighetsgränser gallras

6. Åtgärdsplan privata fastigheter

Inom ramen för föreslagen åtgärdsplan för allmänna skogsområden så erbjuder Mälarö vi trädfällning på enskilda fastigheter utan kostnad för fastighetsägaren enligt nedan:

- Vi fäller önskat antal träd och tar virket som betalning för arbetet
- En mindre del av virket får behållas av fastighetsägaren till ved om så önskas (ca 10%)
- Virke, större grenar och toppar körs ut från fastigheten utan kostnad för fastighetsägaren om det går att komma åt med skogsmaskin. Mindre grenar och kvistar lämnas åt fastighetsägaren för vidare hantering¹
- Trädfällningen på privat fastighet avser träd som kan fällas i sin helhet utan att sektionsfällning eller fällning via skylift behöver göras
- Sektions/skyliftfällning av träd kan utföras men offereras då varje fastighet separat

7. Ekonomiskt utfall

I **Bilaga 2** redovisas det beräknade ekonomiska utfallet för föreningen efter skogsavverkningen. Kalkylen bygger på att föreslagna åtgärder genomförs enligt denna plan. Virkesvolymerna är preliminära, men Mälarö garanterar utbetalning av nettointäkt med avdrag för avverkningskostnader på minst 200 000 kr exkl moms. Utbetalningen sker efter slutredovisning av försålda virkesvolym och biobränsle. Förskott kan ubetalas med max 125 000 kr ex moms innan start av avverkningen, men efter att avtal skrivits mellan parterna

¹ En "större" gren är minst 2 m lång med en diameter på mitten av minst 5 cm. Mindre grenar och kvistar är sådana som understiger detta mått

8. Arbetsmetoder och logistik virke och ris

Det skogliga arbetet genomförs med följande resurser

Stor skördare Timberjack 1270

Liten 8-hjulig skotare Valmet 820

Liten bandgående skördare Finntrack 4000 GS

Liten bandgående skotare Terri ATD

Motormanuell avverkning med motorsåg och röjsåg

Arbetet utförs så att inga körskador uppstår. I det fall detta skulle inträffa återställer vi dessa. Detta gäller även bilvägarna i området.

9. Förslag på arbetsplan

- a. beslut av föreningen gällande om man vill genomföra åtgärderna enligt denna plan
- b. Upprättande av avtal mellan parterna
- c. Detaljplanering av kommande arbete allmänna ytor (juni 2016)
- d. Fastställning av upplagsplatser för virke och ris (juni 2016)
- e. Info till samtliga fastighetsägare om möjlighet till trädfällning (juni 2016)
- f. Upplägg av sluten facebookgrupp där bara Torpas fastighetsägare accepteras inträde. Via sidan kan alla som vill ha svar på frågor skicka PM eller skriva direkt på sidan (juni 2016)
- g. Uppstart avverkning allmänna ytor och enskilda fastigheter (sept/okt 2016)
- h. Slutförande av avverkning alla allmänna ytor och enskilda fastigheter (mars 2017)
- i. Borttransport virke från upplag i området (dec 2016-maj 2017)
- j. Flisning av biobränsle från upplag vid väg. (Okt-mars 2018²)
- k. Återställning av vägar vid ev slitage (löpande efter avverkning)

² Riset/biobränslet måste ligga och torka en sommar innan det kan flisas